

قازانجی وو کخ ری... ش ما باروانی

د بـتـ دوو مین با بـت لـسـر وو کخ ری بنووسم، لـدوای مانی (ژنـ وو کـیـ کـ)، کـ پـشوتر اـنـانـکم لـسـری نووسی و لـسایتی (دـنگـکان) بـاوو و، .

لـ و اـژانـ لـیـکـک لـ کـتـبخانـکان، نیگام کـوتـ سـر ئـ و کـتـبـی سادق هیدایت و ناویشانـکـی زـر سـرنجی اکـشام، بـیه بـ گـرنگم زانی بیخوـنمـ و شتیکیشی لـسـر بنووسم.

شوکور خـشم وو کیم، وو کی بوونم پر سـیـکی دوور و درـژی چـند سا و چـندین قـناغ بوو، تا توانیم بـ یـک جاری دـست بـرداری گـشتـری بـم و بـم بـ مرـقـکی فیجیتریان و وو کی، نامـ و لـسـر ئـزمونی ژیانم و شـواز و چـنیـتی وازـهـنـانم لـ گـشتـریـم و بـوو کی بوونم هیچ بـم.

هیدایت وتـنی" بـلاوـنـی گـشت لـسـر تادا اـنگـ تـزـک دژوار بـت، بـم دواى ماو یـکی کورت مرـق لـ و تـدـگا، خواردمـنی ووک تا چـند سروشتی و بـتامـ و خواردمـنی گـشت تا چـند خراپ و قـزـونـ (۱۱۵). بـیـ

تـنها ئـوـند دـم، نزیکـی دوو سا و بووم بـ وو کی و لـو تـی بووشم بـ وو کخـر و دـستـرداری گـشتـواردن بووم، لـووی دـرونیـ و هـند ئاسودم هـر لـ و سفکردن و باسکردن نایت. باسی ویژدانیشم هـرناکـم، کـ لـ و وو شـ چـند ئاسود و دـخـش و بـختـوـرو مورتاحم.

وو کخ ری هـستـکی با و اـکی زیندوو و ویژدانـکی زیندوو و ئیرادـکی پـایـین و بـهـز و جـنگی خـاگـری دـوـت. من خـم وک وو کخـرک، دـیانجار لـسـر وو کی بوون، تووشی پلار، توانج و گـتـ بووم تـو، ئاخر قورسـ بـ کـسـک، وازوو تـبـگات و بتوانـت دـستـرداری گـشتـری بـت، کـ سـر بـینی ئاژ و گوشتخواردنی ئاژ و جینـسایدکردنی ئاژـانی لا عـقیدـ و بیروبا و و سونـتـکی و موئـکـد و پاسـپـرتی لـخـشـوونی خوداوـند و کلیلی چونـ بـهـشت بـت و، هـر لـ مندا یـو لـسـر گـشتـری و سـبـینی گیانداران و پـلـوـرـکان، گـشـرا بـت و پـرـقـی پـکـرا بـت و اـهـندرا بـت.

من لـ پـ بـم و پـی بـم: کا کـ سـربـی نی چـی کـی کش تاوان و لادان و بـ ویژدانیهـ. کاتی دـوـت، تا ئـو ویژدانـ خـفـکـراوـ زیندوبـتیـو ئـو هـستـ باـایـی وـوـکـخـری لا درووست بـتـ! . با بـینـوـ سـر کـتـبـ بـ بـرخـکـی هیدایـتـ «قازانجی وـوـکـخـری» . کـتـبـکـی قـبارـ بـچوکی (۱۲۵) لا پـیـی (سابق هیدایـتـ) ی بیرمـندو نووسـری بلیمـتی کـچـکردووی ئـرانیهـ.

هیدایـتـ «قازانجی وـوـکـخـری» . بـسـر دوانزـ بـش دابـشـکردووی و لـ هـر بـشـکیدـا مژارـکی تایبـت و پـیـوست بـوـوـکـخـری گـگـنـگـشـدـکـات و بـ کورت و پوختی و زـر بـجوانی باس دـکـات.

قازانجی وـوـکـخـری.

کـتـبـکـی بـ رخ، کـتـبـکـ هـگـری پـیـامـکی مـزن، پـیـامـکی ویژدانی و ئینسانی و ئـخـلاقـی.

پـیـامـکـ، پـمان دـتـ ئـان و گیاندارانیشتریش مافی ژیانیان هـیه، بـ ئـو لـدایک نـبوون ئـمـ بیانکوژین و سـریان بـین، کوشتن هـر کوشتنـ، جا با ئـو کوشتنـ بـچوکتـرین ئـانـیشـبـت، کوشتن توندو تیژیـو "هیچ شـتـکـیش بـ مـرـف لـکوشتنی ئـان قـزـونـتر نیه. (۷۸).

مـرـف کوشتارگی داهـناوـ، کوشتارگه داهـنـانی مـرـفی شارستانیهـ و تا ئـستاشی لـگـگـ دابـت، هیچ گیانلـبـرک بـم شـو قـزـونـ نـچیری خـی ناکوژـتـ. (۸۲).

بـیـ هیدایـت، نـکـ تـنـیا توندو تیژی لـگـگـ مـرـفـکان، بـکو دژ بـ ئـانـکـانیش دـکـتـو و سـرکـنـی دـکـات و ئـو دژ کوشتنی ئـان و سـربـی نی ئـانـ، دژ خواردنی گـشـتـو پـی وایـ هیچ پاساو بیانووـکـ، لـژـر کاریگـری ئاین و مـزـهـب، یاخود پاساو نـریتـ دواکـوتووـکاندا ناکـرتـ بـکـرتـ فاکتـرو هـکاری وایـتیدان بـ شتنی خوـنی ئـان و هیدایـت پـمان دـتـ سـربـی نی ئـان و شتنی خوـنی ئـان، لـ ئاکامدا توندو تیژی لـ د و درون و ناخی مـرـفـکاندا دـچـنـت و مـرـفـکان فـری توندو تیژی و خوـن شتن و کوشتنی یـکـتری دـکـات و "گومانی تـدا نیـ خواردنی گـشـت دـبـتـ هـی دـندـ خووی و بـ مسـگـربوونی پـشـکـوتنی ئـخـلقـی مـرـف، دـبـ هیوادار بین خواردنی گـشـت وـلاوـ بـنـر و وـوـکـخـری جـگـی بـگـرتـو و خـبـواردن لـخواردنی گـشـت نـدژوار و نـ ئـستـمـ و

مرفق هیچ پوویستی بو نیی بژووی خئی له خوڤن و گشت و چووری گیانله برانی دیکه دابین بکات، بکو دتوانه به ککو کوو رگرتن له میوه و ووک بژووی خئی دابین بکات و تندرستتیش بهت. هه بژاردنی ئه م شوه خوارد م نییه، ئه ستم و دژوار نییه، به کو زیاتر له گگه یاسای سروشت سازگارو ته بایه و له هه مانکاتیشدا، سهغه م و به تام و ئینسانیه (۱۰۵)

پرفیسهر (لاندزی) که که م کوک تووژینه و ی سه بارهت به خوارد م نیی ئه نجامداوه، وتوویه ته "هه موو به گگه کان باس له وه دکه ن، خوارد م نیی ئاژوه پوویستی نییه و ئه م سه ره تاییتترین با به تی له شناسیه (۶۰).

هیدایهت له وه کته به دا، زهر به وردی و زانستیان وه با به تیان وه، به پهی تووژینه وه به گگه زانستی کان باس له قازانجی وه کو کخه ری و گشت نه خه ری دکهات و له زیان نه کانی گگه شته ری ده دوهت و په مان ده دهت که ئه ندای جه سته ی ئینسان له گگه خواردنی گگه شته دژ و نات به بایه و مرفقی گگه شته ره سه ره نجام له وو جه سته یی، زهینی و هه حییه وه دوو چاری که شه وه ده ده اوکه و قه ده دهت "

خوارد م نیی وه وه که له دوا ی خئی، نه که ته نیا هیچ جه ره ژه هره که له له شدا جه نه ده دهت، به کو ژیان خاوهن و پاقر ده کات و که م و کو ی ئه خلای له ناو ده دهات و ستم و به خسیری مرفق و ئاژوه ده سه ته وه (۱۰۹).

هیدایهت په مان ده دهت "مرفقی میوه خه ره هه من و له سه ره خیه، به مام له ئاکامی خواردنی گگه شته بوو ته ده وه کی خو نه ده ژ، کاو کار، ئازارد ره و تانزمترین ئاست دا به زیوه (۸۸).

ئه وه، په مان ده دهت مرفق به سروشت پاکی خئی گگه شته ره نه بوو و بوو به گگه شته ره و ده یان "بهرم نه دی گه وره ی مه ژووی سروشتی وه کو داروین، هه گه، هووکسلی و فله ده اس و .. تاد.

سه بارهت به م با به ته هاوهان و هه رکامیان به جه ره که ئه وه یان سه لماندوه، که مرفق میوه خه ره (۳۱) وه کو کخه ره و

"مه ژووی وه کو کخه ری هاوکا ته له گگه مه ژووی سه ره دهانی مرفق له سه ره گهی زه وی، زانست سه لماندوو یه ته مرفقی سه ره تایی وه کو مه یموونه گه وره کان له دارستانی ناوچه گه رم سه ره یی کانه دا ده ژیا و خوارد م نیی مرفق به ته نیا میوه ی ئه وداره خه ده سکانه بوو و مرفق ملیه نان سا به م شه وه ژیاوه (۴۷).

ئه فسوس دواتر له ئاکامی هه نه ده په شهات و وه دواوی له نه کاوی زه وی له ره وه .. تاد. مرفق ناچار بوو به ناوچه ی تر که چ بکات و له ئاکامی

[[گگزی مرقف بـ شـوـیـکـی زـر شـرمـونـانـه لـنـو دـچـت و ناوی لـنا و کوولـکـباخانـه نامـنـت و بـو شـوـیـ لـئاکامدا"خواردنی گگشت شارستانیـتی دـستکردی مرقف بـرـو گگندـی و هـدـر دـبات (۱۲۵). و مرقف"یا دـبـت بچـتـو سـر سـر چکـ سـر کـیـکـی خـی و خواردنـمـنی سـروشتی بخوات، یان مـحکوم بـ لـنا وچوون. (۳۷).

هیدایت پهمان دتت "خوگرتن و اها تن لگگ" خواردنی گشت ب مرځ ئاسایی نیی، بټکو لادانه ل یاسای سروشت، مرځ و ټکو گیانله برټکی میوه څر خوټقاو. (۹۳).

“پڄوانڊي بيروباوڊي خٽڪي ٻشوڪي، خوارڊم نئي ٻوڙڪ زڙ
 ٻه زتر ٻخوارڊني گشت. ۱۰۵). و ٻه ٽم ٻش ٻه ٽم ووني ٽياني
 دڪتر وائتر هڊن لڙاري خٽڪو ٻو ٻارو ٻاسدڪات ڪ دڪتر
 وائتر پمان دٽ” ٽاڪامي ٽاڪارييڪان سبارت ٻخم، وڪو
 ڪسڪ ڪماو ٻڪ ٻخوارڊني گشتي ماسي، مٽوماٽ و ٻوڙو ٻو
 ٽنانت ٻرهه ڪاني ٻو ٻنديدار ٻه ٽاڙو ٻو-ٻجگ ٻو
 ٻڪاره ٻاني ٻاڊيڪي ڪمي شير و ڪر و هڪڪ-، پار ٻيم ڪردو،
 نيشاني ڊاو، ٻه ماو ٻي زياتر ٻه ٻيست و ٻنج سا ٻه ٽم
 ٽوشي هيچ جره ٽارو ٽخشيڪ ٽها ٽووم. ۱۰۳).

هیدایات لہ و بارہ و نمونہ زری زانستی و پزشکی و لژیکی و قس و
 زمونی زری پزشکی کان د خاتہ و و د یس لمذت ، ک و و کخری
 سوودی تہ ندرستی زری ب جستی مرقہ ہ ی، وک ئوی گشتخری و
 پمان دت "زربہی پزشکیان لہ ناکامی توژینہ و کانیا ندا سہ بارہ
 ب خواردمانی، لہ سار ئو باوہن، گشت ب لشی مرقہ پیویست
 نیہ، بکوہ کاری سہرہدانی زربہی نہخشیہ کوشندہکانی وکو
 نیقرس(سووتوساری لہش)، سکچوون، ماتیسہم نہخشی جومگہ، شہریہنجہ،
 دہردہ باریک و یخہ کوہرہ، کرمی یخہ، سیل، یاو .. تاد. ب
 ئہژماردت. خواردنی گشت دہتہ ہی پیری پشوختہ. گشت لہ
 لہشدا ژہر بہرہم دہت و خہکان خراپ دکات و میکرہ بی
 جہراوجہر بہرہم دہت. بگشتی زربہی نہخشیہکانی کئہندامی
 ہہرس، پوہندی ب خواردنی گشتہ و ہ ی. ب چارہ سہرکردنی ئو
 نہخشیہانہ پیویستہ لہ خواردنی گشت دووری بکرہت. ۶۳-۶۳-۶۵-۶۶).

“بہ ئوای ژیان بـردوام بہت، دہ بہ ئومم و سبہ یند و ھموو کات بخین!.. لـژیاندا ھیچ شتہک بـہ ادای چہ نیہ تی ھبـژاردنی خواردم نی گرنگی نیہ. ئگـر خواردم نی نہ بہت، بـگشتی ژیان دہکـوتہ مـترسیہ و خواردم نی کاریگـری حاشا ھبـذگری لـسـر تاپدـتم ندیی زہن و ھزہ چستہ یپہکانی ئم ھہ ۱۳-۱۴).